

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8335,Pokaz-filmu-Czeski-blad-w-ramach-Przegladu-Filmowego-Kino-w-PRL-PRL-w-kinie-Wars.html>
25.03.2026, 11:19

Pokaz filmu „Czeski błąd” w ramach Przeglądu Filmowego „Kino w PRL - PRL w kinie” - Warszawa, 20 marca 2012

Zapraszamy na XI edycję Przeglądu Filmowego „Kino w PRL - PRL w kinie”. W obecnej edycji – tak jak i w poprzedniej – proponujemy przyrzeć się współczesnemu filmowi historycznemu. Do tej pory koncentrowaliśmy się na filmach powstałych przede wszystkim w okresie PRL-u, będących specyficznym świadectwem tamtej rzeczywistości: odzwierciedleniem autentycznego życia, przetworzonego jednak przez ideologiczne i polityczne widzenie świata.

Tym razem chcielibyśmy zastanowić się, jak dzisiejsze kino historyczne – polskie, ale także światowe – podejmuje interpretację takich tematów, jak: postawy i zachowanie człowieka w warunkach ekstremalnych, stosunek do Holokaustu, realia życia w państwach bloku wschodniego w okresie zimnej wojny czy rozrachunek z komunistyczną przeszłością. Oprócz produkcji fabularnych, pokażemy także materiały Polskiej Kroniki Filmowej.

Przegląd adresowany jest przede wszystkim do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych i może stanowić interesujące uzupełnienie realizowanych we współczesnej szkole celów edukacji humanistycznej. Przy wyborze filmów staraliśmy się kierować możliwością ich wykorzystania przez uczniów wybierających tematy związane z kulturą i historią najnowszą do ustnej prezentacji maturalnej z języka polskiego. Mamy nadzieję, że spotka się on również z zainteresowaniem nauczycieli historii, języka polskiego i wiedzy o społeczeństwie oraz studentów kierunków humanistycznych. Wierzymy, że Przegląd pomoże w zrozumieniu tragicznej i skomplikowanej historii XX w.

Tradycyjnie przed każdym spotkaniem odbędą się prelekcje, które wygłosi prof. Jerzy Eisler (IPN, Instytut Historii PAN).

Udział w Przeglądzie będzie potwierdzony pisemnym zaświadczeniem.

Proponujemy Państwu 6 spotkań odbywających się w „Kinotece” w Pałacu Kultury i Nauki, raz w miesiącu, we wtorki od godz. 11.30 do 14.00.

WSZYSTKIE POKAZY SĄ BEZPŁATNE!

Zgłoszenia na wybrane seanse prosimy składać najpóźniej dzień przed projekcją.

Koordynator przeglądu:

Sławomir Stępień (IPN), tel. 022 860-70-50, e-mail: slawomir.stepien@ipn.gov.pl

Rezerwacja biletów: „Kinoteka”, tel. 022 551-70-70

Spotkanie szóste (ostatnie w tym roku szkolnym):

Temat:

Rozrachunek z komunistyczną przeszłością - 20 marca 2012

Projekcja:

Polska Kronika Filmowa (1990)

CZESKI BŁĄD, reż. Jan Hřebejk, prod. Czechy 2009

Wykład: prof. dr hab. Jerzy Eisler (IPN, Instytut Historii PAN)

Czeski kandydat do Oscara w 2011 r.

Pavel Josek jest uznanym profesorem psychiatrii, a w przeszłości był politycznym dysydem, wspieranym w swojej antykomunistycznej działalności przez żonę Janę. Wkrótce ma odebrać nagrodę za swój dorobek życiowy, powstaje o nim także film dokumentalny. Dźwiękowcem w ekipie telewizyjnej jest jego zięć, który szczerze teścia nie znosi, uważając go za aroganta i nudziarza. I oto w ręce realizatorów filmu wpada teczka z dokumentami, świadczącymi o tym, że ogólnie szanowany profesor, zanim stał się przeciwnikiem ustroju, współpracował z czeską bezpieką. Był to jednorazowy epizod, ale brzemienny w skutki: donosząc na ówczesnego chłopaka swojej żony, zbuntowanego artystę rzeźbiarza Borka, ułatwił policji politycznej wydalenie go z kraju. Małżonkowie wpadają w pułapkę własnych tajemnic i nieudomówień. Jeden skrywany przez całe życie sekret rozsypuje poukładane i wydawałoby się szczęśliwe życie kilku osób. Czy miłość rozgrzesza wszystkie błędy? Czy coś może być usprawiedliwieniem dla kłamstwa? Film Hřebejka jest uczciwy, wyważający racje, ale też intensywny i angażujący emocje. Stawiający pytania i nie dający jednoznacznych odpowiedzi. Film, który bezpośrednio nie oskarża, nie krytykuje i nie ocenia, ale też nie stara się usprawiedliwiać i tłumaczyć. Reżyser pokazuje, że niewłaściwe wybory i błędy przeszłości wcale nie muszą przekreślać człowieka. Jak pisał recenzent: „To jeden z najmądrzejszych filmów o lustracji, choć może przede wszystkim o trudzie wybaczenia”.

Występują: Milan Mikulčík, Martin Huba, Lenka Vlasakova, Antonín Kratochvíl, Daniela Kolarová, Ladislav Chudík.